

Romania are potential pentru cultura ?bio?

Descriere imagine:

Valea Ialomitei (2000 m altitudine) - vaca la adapat

Zona montana, spatiu predestinat agriculturii ecologice

Se poate spune ca leaganul agriculturii ecologice franceze si elvetiene sunt Muntii Jura, unde a trait si muncit parintele acestei discipline, filosoful si agronomul de origine austriaca Rudolf Steiner (1861-1925), care la Dornach, în Elvetia, a fondat Centrul de studii antroposofice ?Goetheanum? unde s-au pus bazele primei scoli Waldorf (1919), terapeutica naturista si agricultura biodinamica, cu faimoasele preparate enzimatice 500-507 formate din balega de vaca si plante medicinale, utilizate si în prezent.

Agricultura ecologica trebuie sa fie aplicata cu prioritate în zonele montane unde alt tip de agricultura nu se poate dezvolta datorita handicapurilor naturale insurmontabile (clima rece, soluri subtiri, accesibilitate redusa etc.)

Am avut posibilitatea sa fac un alpaj întreg (4 luni în 1969) în Jura, sa lucrez printre fermierii ?bio?, sa le cunosc în intimitate gândurile, planurile si actiunile. În scurta vizita pe aceste meleaguri din ianuarie a acestui an, am revazut si mi-am reamintit cele petrecute în urma cu aproape patru decenii.

Existenta substratului litologic bazic - calcaros

În Muntii Jura cu strat litologic calcaros, cu soluri subtiri si pietroase, pajisti întinse cu o biodiversitate ridicata, principala activitate agricola este cresterea vacilor de lapte si prepararea brânzeturilor de foarte buna calitate.

La fel, în Carpatii românești, pentru practicarea agriculturii ecologice va trebui să alegem cu prioritate zonele montane cu substraturi ecologice calcaroase cum sunt Munții Apuseni, Munții Banatului, Munții Bucegi-Piatra Craiului, Munții Rarau - Giurmalau, Ceahlău și alți munți cu substrat bazic calcaros, urmat îndeaproape de cei cu substraturi neutre, cum sunt rocile vulcanice (Oas, Gutâi, Tibles, Calimani, Harghita, Persani).

De altfel, și gospodăriile permanente urcă în Carpați la altitudinea de 1300-1500 m numai pe substraturi calcaroase (Apuseni, Bucegi) și aproape deloc peste 800-1000 m pe substraturi litologice silicoase, acide.

În zona de dealuri și soluri subtiri, pietroase cu relief accidentat, se aleg cu prioritate terenurile situate pe substraturi bogate în calciu (marne, gresii, calcare, conglomerate) din Câmpia și Podisul Transilvaniei, Podisul Dobrogei, Podisul Mehedinți etc., urmat de Podisul Moldovenesc, unde alte tipuri de agricultură, mai intensive, sunt ineficiente economic.

Dacă se dorește practicarea unei agriculturii ecologice pe soluri acide, obligatoriu este necesară amendarea calcică pentru corectarea acidității, e drept cu cheltuieli mai mari.

Substratul calcaros nativ al solurilor de deal și munte este o garanție sigură a instalării în pășuni și al reușitei cultivării în arabil al leguminoaselor perene (trifoi, lucerna, sparceta, ghizdei etc.), veritabile uzine vii de fixare a azotului atmosferic, fără de care nu ar fi posibilă o agricultură ecologică eficientă.

Dezvoltarea creșterii bovinelor

Practicarea agriculturii ecologice reclamă o fertilizare aproape exclusivă cu gunoi de grajd, turbureala de grajd (purin, găle), compost, obținute în principal de la specia bovină. Este utopic să ne gândim că se poate dezvolta o fermă ecologică fără creșterea bovinelor de la care „loco?”, cu cheltuieli minime de transport și administrare, să se realizeze fertilizantii de origine organică pentru pășunile naturale și culturile agricole în arabil.

Conform reglementărilor europene, la care am subscris și noi, sunt admise maxim 2 UVM la 1 hectar de teren agricol (echivalentul a două vaci de lapte), astfel ca să nu se depășească 170 kg/ha/an azot provenit din dejectiile animalelor din fermă.

Creșterea bovinelor, în special a vacilor de lapte, se face în sistem mai extensiv pe pasune în perioada de vegetație și în stabulație liberă, având ca principal furaj fânul obținut pe pășuni naturale bogate în leguminoase perene sau culturi de leguminoase și amestecuri de graminee cu leguminoase perene în arabil.

Furajele concentrate (graunte de cereale și boabe de leguminoase) sunt produse pe cât posibil în fermă prin proprie și în caz că nu ajung sunt cumparate din alte ferme cerealiere care produc în sistem ecologic, fiind aproape singurele intrări din exterior, pe lângă sare. O mare atenție este acordată confortului vacilor de lapte și al altor categorii de bovine, care pe pasune au apă permanentă și umbră, inclusiv condiții de scarpinat de tulpinile arborilor.

La fel, în grajd, animalele au permanent la dispoziție un pat gros de paie, pentru a produce o cantitate cât mai

i mare de gunoi, necesar în continuare pentru fertilizarea culturilor. Furajarea exclusivă cu fân de cea mai bună calitate se face la discreție și cea cu concentrate după producția de lapte a fiecărei vaci în parte.

Pajiștile naturale cu diversitatea lor floristică, utilizate ca pasune și producerea fânului, fac în final diferența de calitate și savoare a laptelui de vacă și brânzeturilor care se obțin în diferite zone geografice și pedoclimatice.

Model elvetian

În Elveția, țara muntoasă prin excelență, agricultura ecologică (biologică) se practică pe 10% din suprafața agricolă, agricultura durabilă (ecologică la ei) pe 80% și cea intensivă (convențională) pe doar 10% din terenul agricol.

La noi, pe viitor, o structură aproximativă ar fi: 10-15% agricultura ecologică, 20-35% agricultura durabilă și 50-70% agricultura intensivă, având, după Franța, cele mai favorabile condiții naturale pentru culturile agricole din Uniunea Europeană.

Articol publicat în revista Ferma nr. 2(40)/2006

Teodor Marusca